Lietas arhīva Nr. KA02-0015-22/3
ECLI:LV:KUAT:2022:0208.11270002720.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2022.gada 8.februārī

Kurzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Aiva Daidere
tiesneši Vineta Vaiteika, Krists Līcis,
piedaloties prokuroram Uldim Kursinskim,
aizstāvim Ērikam Štālbergam

atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā iztiesāja krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. F/ un aizskartās mantas īpašnieces /pers. G/ apelācijas sūdzībām par Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 22.septembra spriedumu, ar kuru /pers. F/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 221.^{2} panta trešās daļas un 221.panta trešās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 22.septembra spriedumu /pers. F/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 221.panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu, pēc Krimināllikuma 221.^{2} panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, pēc noziedzīgo nodarījumu kopības piespriestos sodus daļēji saskaitot, galīgais sods /pers. F/ noteikts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu, piespriesto sodu /pers. F/ nospriests neizpildīt un noteikt nosacīti, ja 2 gadu pārbaudes laikā viņš neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās un piektās daļas nosacījumiem, soda izciešanas termiņā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2020.gada 17.aprīļa plkst.18.30 līdz 2020.gada 19.aprīlim plkst.17.15, kas atbilst divām brīvības atņemšanas dienām.

Piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanos noteiktā vietā un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts, /pers. F/ atstāts negrozīts līdz spriedums stāsies spēka.

No /pers. F/ piedzīta valsts labā materiālā kaitējuma kompensācija 36 093,84 *euro* (trīsdesmit seši tūkstoši deviņdesmit trīs eiro un astoņdesmit četri centi).

No /pers. F/ piedzīti valsts labā procesuālie izdevumi 379,42 *euro* (trīs simti septiņdesmit deviņi eiro un četrdesmit divi centi).

Noteikts termiņš kaitējuma kompensācijas un procesuālo izdevumu labprātīgai izpildei– 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Naudas līdzekļi 18 555 *euro*, kuriem uzlikts arests un kuri nodoti glabāšanā, ieskaitot tos Valsts policijas deponēto līdzekļu kontā, saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{11}panta otrās daļas 1.punktu atzīti par noziedzīgi iegūtu mantu, konfiscēti un ieskaitīti valsts budžetā.

Naudas līdzekļi 13 040 *euro*, kuriem uzlikts arests un kuri nodoti glabāšanā, ieskaitot tos Valsts policijas deponēto līdzekļu kontā, saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{11}panta trešo daļu atzīti par noziedzīgi iegūtu mantu, konfiscēti un ieskaitīti valsts budžetā.

Naudas līdzekļi 820 *euro*, kuriem uzlikts arests un kuri nodoti glabāšanā, ieskaitot tos Valsts policijas deponēto līdzekļu kontā, saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{11}panta otrās daļas 1.punktu atzīti par noziedzīgi iegūtu mantu, konfiscēti un ieskaitīti valsts budžetā.

Ar spriedumu izlemta rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem un dokumentiem.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīts:

[2.1] /pers. F/ glabāja nelikumīgus alkoholiskos dzērienus lielā apmērā.

No pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrota laika līdz 2020.gada 17.aprīlim /pers. F/ garāžā /numurs/, garāžu īpašnieku kooperatīvā sabiedrībā /Nosaukums/ /adrese/ glabāja nelikumīgus alkoholiskos dzērienus ar absolūtā spirta kopējo daudzumu 172,942 litri.

No pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrota laika līdz 2020.gada 17.aprīlim /pers. F/ viņa lietošanā esošajā garāžā /adrese/ teritorijā, /Nosaukums/ pusē esošajā garāžu rindā, pirmajā garāžā no /Nosaukums/ puses glabāja nelikumīgus alkoholiskos dzērienus: četrās polimēra 5 litru tilpuma pudelēs iepildītu 19,05 litrus iekrāsotu etilspirtu saturošu šķidrumu ar rūgšanas procesa blakusproduktiem, ar spirta saturu no 39,0% līdz 39,5% ar absolūtā spirta kopējo daudzumu 7,5 litri.

No pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrota laika līdz 2020.gada 17.aprīlim /pers. F/ viņa lietošanā esošajā garāžā /adrese/ teritorijā, /Nosaukums/ pusē esošajā garāžu rindā, trešajā garāžā no /Nosaukums/ puses glabāja nelikumīgus alkoholiskos dzērienus ar absolūtā spirta kopējo daudzumu ir 32,675 litri.

Kopā no pirmstiesas izmeklēšanā nenoskaidrota laika līdz 2020.gada 17.aprīlim garāžā /numurs/ garāžu īpašnieku kooperatīvā sabiedrībā /Nosaukums/ /adrese/, garāžā /adrese/ teritorijā, /Nosaukums/ pusē esošajā garāžu rindā, pirmajā garāžā no /Nosaukums/ puses, garāžā /adrese/ teritorijā, /Nosaukums/ pusē esošajā garāžu rindā, trešajā garāžā no /Nosaukums/ puses /pers. F/ glabāja dažāda izmēra un materiāla pudelēs un kannās iepildītu 422,68 litrus nelikumīgu alkoholisko dzērienu, ar absolūtā spirta kopējo daudzumu 213,117 litri.

Glabājot nelikumīgu alkoholisko dzērienu /pers. F/ pārkāpa Alkoholisko dzērienu aprites likuma 9.panta trešās daļas 1.punktu, kur noteikts, ka personai, kurai nav licences, aizliegts uzglabāt alkoholiskos dzērienus bez akcīzes nodokļa markām, un likuma "Par akcīzes nodokli" 33.panta trešo daļu, kur noteikts, ka Latvijas Republikā aizliegts uzglabāt alkoholiskos dzērienus, kuri nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām.

Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 201.pantu atbildība par nelikumīgu alkoholisko dzērienu glabāšanu lielā apmērā iestājas, ja alkoholiskā dzēriena daudzums sasniedz 20 litrus absolūtā spirta.

Glabājot nelikumīgus alkoholiskos dzērienus lielā apmērā /pers. F/ nodarīja Latvijas valstij mantisku kaitējumu 3499,38 *euro* apmērā nenomaksāto nodokļu veidā.

Pirmās instances tiesa šādas /pers. F/ darbības kvalificējusi pēc Krimināllikuma 221.^{2}panta trešās daļas.

[2.2] /pers. F/ nelikumīgi uzglabāja tabakas izstrādājumus lielā apmērā.

Pavisam kopā no pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrota laika līdz 2020.gada 17.aprīlim dzīvoklī /adrese A/, garāžā /numurs/garāžu īpašnieku kooperatīvā sabiedrībā /Nosaukums/ /adrese/, garāžā /adrese/ teritorijā, /Nosaukums/ pusē esošajā garāžu rindā, pirmajā garāžā no /Nosaukums/ puses, garāžā /adrese/ teritorijā, /Nosaukums/ pusē esošajā garāžu rindā, trešajā garāžā no /Nosaukums/ puses /pers. F/ nelikumīgi uzglabāja bez akcīzes nodokļu markām vai ar Baltkrievijas akcīzes nodokļu markām 279 900 cigaretes.

Norādītajā veidā /pers. F/ pārkāpa likuma "Par akcīzes nodokli" 33.panta otrajā daļā noteikto aizliegumu Latvijas Republikā uzglabāt akcīzes preces, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis, un trešajā daļā noteikto aizliegumu Latvijas Republikā uzglabāt tabakas izstrādājumus, kuri nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām.

Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.pantu pirmo daļu atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziegumu, kas izdarīts lielā apmērā, iestājas, ja nozieguma priekšmeta kopējā vērtība nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijusi mazāka par piecdesmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu. Priekšmetu vērtība nosakāma atbilstoši tirgus cenām vai tām pielīdzinātām cenām nodarījuma izdarīšanas laikā.

Valsts ieņēmumu dienests saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 30.panta pirmo daļu laika posmā no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim ir noteicis vidējo svērto mazumtirdzniecības cenu cigaretēm 179,29 *euro* par 1000 cigaretēm *(2020.gada 28.februāra laikraksta "Latvijas Vēstnesis" Nr.42, Oficiālās publikācijas Nr.2020/42.DA1)*.

Noziedzīga nodarījuma priekšmeta – nelikumīgi glabāto 279 900 cigarešu – kopējā vērtība ir 50 183,27 *euro*.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu minimālā mēnešalga Latvijas Republikā ir 430 *euro (redakcijā no 2018.gada 1.janvāra)*.

Tādējādi tabakas izstrādājumu uzglabāšanu saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.pantu /pers. F/ izdarīja lielā apmērā.

Nelikumīgi uzglabājot tabakas izstrādājumus lielā apmērā /pers. F/ nodarīja Latvijas valstij mantisku kaitējumu 32 794,46 *euro* apmērā nenomaksāto nodokļu veidā.

Pirmās instances tiesa šādas /pers. F/ darbības kvalificējusi pēc Krimināllikuma 221.panta trešās daļas.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza apsūdzētais /pers. F/, lūdzot atcelt spriedumu daļā par naudas līdzekļu 18 555 *euro* un 13 040 *euro* apmērā atzīšanu par noziedzīgu iegūt mantu un to konfiskāciju.

/pers. F/ apelācijas sūdzību motivējis ar turpmāk izklāstītajiem apsvērumiem.

[3.1] Dzīvoklī izņemtā un ar spriedumu konfiscētā nauda nepieder /pers. F/, paskaidrots, ka naudas līdzekļi pieder dzīvokļa īpašniecei /pers. G/, ar kuru apelators atrodas nereģistrētās attiecībās.

[3.2] Pierādījumu pārsvara radītā pārliecība par mantas noziedzīgo izcelsmi ir jāvērtē kopsakarā ar pārliecinošu visu apstākļu sliekšanos uz varbūtības apstiprināšanu par mantas saistību ar noziedzīgu nodarījumu.

[3.3] Vērsta uzmanība uz apstākli, ka apelators notiesāts par noziedzīgu nodarījumu - akcizētas preces nelikumīgu glabāšanu, t.i. noziedzīgu nodarījumu, kurš pēc būtības nav saistīts ar ienākumu gūšanu izskatāmajā laika periodā, jo glabāšana nerada ienākumus. Tāpēc nepamatoti atzīts, ka citas personas dzīvoklī, kur apelators nav pat deklarēts, izņemtā nauda ir noziedzīgi iegūta manta, kas viņa īpašumā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā.

[3.4] Secinājumi par izņemtās naudas nelikumīgo izcelsmi ir pamatoti ar kļūdainiem tiesas vērtējumiem. Lietā nepareizi noteikti vērtēšanas kritēriji personas mantas samērīgumam ar tās likumīgiem ienākumiem.

No AS "Luminor Bank" konta izdrukas par laika posmu no 2019.gada 22.augusta līdz 2020.gada 7.maijam, redzams, ka /pers. F/ mēnesī saņēmis darba algu 900 *euro* un to izlietojis: 500 *euro* izņēmis skaidrā naudā, 50 *euro* pārskaitījis dēlam un maksājis uzturlīdzekļus 150 *euro*. Saskaņā ar Valsts ieņēmuma dienesta sniegtajām ziņām viņa ienākumi 2018.gadā bija 13 576,89 *euro*, no kuriem ir iespējams gan uzkrāt, gan nodrošināt ikdienas tēriņus.

[3.5] Tiesa par noziedzīgi iegūtu mantu ir atzinusi mantu, kas nav viņa, bet pieder /pers. G/ un juridiskai personai. Apsūdzētā ieskatā tiesa nepamatoti, bez speciālista pieaicināšanas, ir izdarījusi nepareizus secinājumus daļā par /Nosaukums/ grāmatvedības uzskaiti.

[3.6] Uzskata, ka ar tiesas spriedumu noteiktajai - naudas līdzekļu 18 555 *euro* un 13 040 *euro* konfiskācijai nepamatoti piemērots Krimināllikuma 70.^{11}panta otrās daļas 1.punkta un trešās daļas regulējums.

[4] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza aizskartās mantas īpašniece /pers. G/, lūdzot atcelt spriedumu daļā par nepamatoto naudas līdzekļu 18 555 *euro* un 13 040 *euro* atzīšanu par noziedzīgu iegūt mantu un to konfiskāciju. Apelatore lūdza lietai pievienot Grāmatvedības izziņu Nr. 1/10/2021 un uz apelācijas instances tiesu uzaicināt liecinieci /pers. J/, kura kā uzņēmuma /amats/var liecināt par konfiscēto naudas līdzekļu piederību juridiskai personai/Nosaukums/.

/pers. G/ apelācijas sūdzību motivējusi ar turpmāk izklāstītajiem apsvērumiem.

[4.1] Tiesas motīvi par izņemtās naudas nelikumīgo izcelsmi ir pamatoti ar kļūdainiem secinājumiem. Lietā nepareizi noteikti vērtēšanas kritēriji personas mantas samērīgumam ar tās likumīgiem ienākumiem.

[4.2] /pers. F/ notiesāts par noziedzīgu nodarījumu - akcizētas preces nelikumīgu glabāšanu, t.i. noziedzīgu nodarījumu, kurš pēc būtības nav saistīts ar ienākumu gūšanu izskatāmajā laika periodā, jo glabāšana nerada ienākumus.

[4.3] Tiesa par noziedzīgi iegūtu mantu atzinusi mantu, kas atrodas juridiskās personas rīcībā. Bez pietiekošām priekšzināšanām, bez speciālista pieaicināšanas spriedumā izdarīti nepareizi secinājumi daļā par /Nosaukums/ grāmatvedības uzskaiti.

[4.4] Tiesa spriedumā atsaukusies uz tādiem pierādījumiem, kādu lietā nav. Neizvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus naudas piederībai, tāpēc kļūdaini par noziedzīgi iegūtu mantu ir atzinusi juridiskai personai piederošos finanšu līdzekļus.

[4.5] Dzīvoklis /adrese/ ir apelatores faktiskā un deklarētā dzīvesvieta, un juridiskā adrese viņas uzņēmumam, bet /pers. F/ tā ir tikai dzīvesvieta tik tālu, cik viņš uzturas šajā dzīvoklī saistībā ar personīgajām attiecībām. Vērsta uzmanība uz apstākli, ka apelatorei ir savs bizness, pastāvīgi ienākumi. Minēto iemeslu dēļ ir absurda tiesas prezumpcija, ka konkrētajā dzīvoklī izņemtie naudas līdzekļi pieder vienīgi /pers. F/, savukārt apelatorei savā dzīves vietā nepieder pilnīgi nekas.

[4.6] Šajā kriminālprocesā apelatore nebija atzīta ne par liecinieci, ne par personu, kurai tiesības uz aizstāvību. /Nosaukums/ juridiski nav nekādu saistību ar /pers. F/. Vienlaikus kriminālprocesā ir iesniegti grāmatvedības dokumenti kā pierādījumi tam, ka nauda pieder juridiskai personai, kurai nav nekāda sakara ar /pers. F/ inkriminēto noziedzīgo nodarījumu.

[4.7] Kases grāmata parakstīta saskaņā ar uzņēmuma metodiku, kurā noteikts, ja uzņēmumam ir viens vienīgs darbinieks, kas ir/amats/ tad visus dokumentus, kas saistīti ar grāmatvedību paraksta /amats/. Likums atļauj kārtot un parakstīt kases dokumentus -/amats/

Apelatore nepiekrīt tiesas secinājumiem, ka grāmatvedības izziņā, kases grāmatās norādītas ziņas ir pretrunā ar VID iesniegtajiem gada pārskatiem par 2015. – 2018.gadu. Saistībā ar tiesas izdarītajiem secinājumiem par /Nosaukums/ kases grāmatas datu neatbilstību VID iesniegtajiem gada

pārskatiem, aizskartās mantas īpašniece paskaidro, ka dokumentu aprite un nodošana grāmatvedībā tika organizēta caur e-pastu vai ar Latvijas Pasta starpniecību. Tā kā iepriekšējais /amats/ nebija nogādājis visus dokumentus, /amats/ rīcībā, tad nebija iespējams atspoguļot uzņēmuma saimnieciskās darbības patieso stāvokli.

Likums paredz, ja uzņēmums ir pamanījis pieļautās kļūdas, kas būtiski ietekmē datu atspoguļošanu gada pārskatā, tās var labot 5 gadu periodā no iesniegšanas brīža, kas uz doto brīdi ir izdarīts. Šobrīd visi saimnieciskās darbības dokumenti un to kopijas atrodas grāmatvedībā, uzņēmuma saimnieciskās darbības patiesais stāvoklis ir apzināts, un visas pieļautās kļūdas ir izlabotas atbilstoši normatīvajam regulējumam.

Apelācijas sūdzībā norādīts uz prasībām, pēc kādām tiek kārtota uzņēmuma Kases grāmata, analizēti 2017., 2018., 2019.gada naudas līdzekļu pārskati, vērsta uzmanība uz kases grāmatas ierakstiem un ar 2019.gada pārskatu labotās kļūdas. Norādīts uz Swedbank konta pārskatu par 2019.gadu, ko, sūdzības iesniedzējas ieskatā, tiesa izskatījusi paviršī.

[5] Apelācijas instances tiesas sēdē:

[5.1] Lieciniece/pers J/ liecināja, ka /pers. G/ uzņēmumam /Nosaukums/ sniedz grāmatvedības pakalpojumus. Apsūdzētais /pers. F/ nav zināms. Lieciniece paskaidroja, ka uzņēmuma grāmatvedība, tostarp arī kases grāmata tiek kārtota elektroniski ar licenzētas grāmatvedības programmas palīdzību, kā to reglamentē likums. Dati programmā tiek ievadīti, pastāvot darījumu attaisnojošiem dokumentiem. Naudas līdzekļu kustība atspoguļojas bankas konta izdrukās. Par naudas līdzekļu legālo izcelsmi lieciniecei nav šaubu, jo darījuma partneri, ar ko sadarbojās /Nosaukums/ ir ilggadēji. Elektronisko kases grāmatu aizpilda lieciniece jau no 2015.gada. Kases grāmatai, izdevumu un ienākumu žurnāliem ir jābūt tiklīdz tiek nodibināts uzņēmums. Kases grāmatas aizpilde ir obligāta prasība katrā grāmatvedības programmā, pretējā gadījumā, saskatot kādas neskaidrības vai pretrunas, VID uz to reaģētu ar pārbaudēm.

Likums neaizliedz kases naudas līdzekļus glabāt vietā, kur /amats/to uzskata par efektīvu un vadītājam pieņemamu. Svarīgi ir uzrādīt vietu, kur kases grāmatā iegrāmatotie skaidras naudas līdzekļi atrodas un tur tie arī jāglabā, lai VID pārbaudes laikā tos varētu nekavējoties uzrādīt. Atruna nav pieļaujama. Naudas līdzekļiem ir jābūt uz pieprasīto dienu.

Lieciniece norādīja, ka viņas rīcībā ir informācija par /pers. G/ dzīvesvietā izņemtajiem naudas līdzekļiem un tā rezultātā radušos uzņēmuma kases grāmatā norādīto skaidras naudas ap 32 000 *euro* iztrūkumu no faktiskās summas, kas atbilstoši esot dokumentāli noformēts.

2015., 2016.gadā firma bija reģistrēta kā mikrouzņēmums, tāpēc gada pārskatu iesniegšana nebijusi obligāta, taču par ienākošiem naudas līdzekļiem bijis jānomaksā valsts nodeva. Attiecībā uz mikrouzņēmumu darbojušies atvieglotie nosacījumi, sīkāka informācija VID nevajadzējis sniegt. 2017., 2018.gadā, palielinoties naudas apgrozījumam, VID iesniedzamie dokumenti tikuši sakārtoti. Gada pārskatus iesniegšanai VID sagatavojusi lieciniece, pēc tam ar tiem iepazinusies /pers. G/, parakstot un iesniedzot tos VID elektroniskajā deklarēšanās sistēmā.

Attiecībā par VID iesniegtajos/Nosaukums/gada pārskatos par 2016., 2017., 2018.gadu postenī "nauda" kļūdaini norādītajiem datiem, lieciniece paskaidroja, ka, ievērojot attālināto komunikāciju, kļūdu nav pamanījusi. Datorprogrammā kļūda var rasties arī no tā, ka kāda pozīcija netiek atzīmēta. Taču 2019.gadā kļūda beidzot ir pamanīta, un ar 2019.gada pārskatu tā tikusi labota. Kaut arī gada pārskats iesniegts pēc tam, kad /pers. G/ dzīvoklī izņemta nauda, nesakritība naudas pozīcijā tikusi pamanīta agrāk.

Aktuālie firmas skaidras naudas uzkrājumi atbilst grāmatvedības izziņā norādītajam. 2019.gada beigās uzkrātie naudas līdzekļi skaidrā naudā bija 31 428 *euro*. Kases grāmatas kārtojusi lieciniece, tiklīdz no /pers. G/ saņēmusi attaisnojošos dokumentus. Kases orderi par visu ienākošo un izejošo iet klāt pie kases grāmatas. Tā ir elektroniskā sistēma.

Liecinieces ieskatā /pers. G/ gada pārskatos norādītajā pozīcijā "nauda" līdzekļu apmēra nesakritības ar faktiski uzkrātajiem līdzekļiem uzņēmuma juridiskajā adresē nav pamanījusi savas nezināšanas un grāmatvedības vešanas zināšanu trūkuma dēļ. Par grāmatvedības vešanu, lai tā būtu attiecīgā kārtībā, atbildējusi lieciniece, kas savus darba pienākumus pildījusi uz /pers. G/ kā /amats/ pilnvarojuma pamata. Lieciniece atzina, ka esot atbildīga par /Nosaukums/ 2016., 2017., 2018.gada pārskatos kļūdaini norādīto naudas pozīciju, atzīstot, ka nav pievērsusi tam pienācīgu uzmanību.

[5.2] Aizskartās mantas īpašniece /pers. G/ apelācijas tiesas sēdē uzturēja apelācijas sūdzību pilnā apjomā pie sūdzībā norādītajiem argumentiem un apsvērumiem, lūdza atgriezt /Nosaukums/ piederošos naudas līdzekļus, kas nelikumīgi izņemti kratīšanas laikā viņas dzīvesvietā, kas ir arī uzņēmuma juridiskā adrese. /pers. G/ norādīja, ka no naudas līdzekļiem 18 555 *euro*, kas konfiscēti kā /pers. F/ piederošie, 16 940 *euro* ir uzņēmuma uzkrātie naudas līdzekļi, bet 1615 *euro* ir /pers. F/ nauda, par kuras izcelsmi viņai nekas nav zināms. Savukārt kratīšanā izņemtie naudas līdzekļi 13 040 *euro*, kas konfiscēti kā viņai piederošie ar nelegālu izcelsmi, ir arī /Nosaukums/uzkrātie naudas līdzekļi, tostarp arī viņas personīgie iekrājumi 1150 *euro*. Visi uzņēmuma uzkrātie naudas līdzekļi norādīti uzņēmuma gada pārskatā par 2019.gadu, kas attiecīgi iesniegts VID elektroniskās deklarēšanās sistēmā un ir ticis akceptēts no VID puses. Par kases grāmatu ierakstu neatbilstību VID iesniegtajiem gada pārskatiem sadaļā par naudu līdzekļiem 2016., 2017., 2018.gados attiecībā pret 2019.gadu, /pers. G/ paskaidroja, ka tā ir cilvēciska kļūda un grāmatvedības vešanas zināšanu trūkums, bet pieļautās kļūdas ir labotas saskaņā ar normatīvo regulējumu. /pers. G/ noliedza, ka policijas darbiniekiem kratīšanā būtu norādījusi uz skapja satura piederību atbilstoši labajai vai kreisajai pusei. Vienlaikus paskaidroja, ka policisti izmantojuši viņas apjukumu kratīšanas laikā, jo viņa īsti nav sapratusi, kas notiek un kāpēc policija pārmeklē viņas dzīvesvietu, turklāt izņemti pilnīgi visi naudas līdzekļi, neatstājot naudu pat ikdienas pārtikas iegādei. Policisti izmantojuši viņas juridisko zināšanu trūkumu, tāpēc savas kā aizskartās mantas īpašnieces tiesības varējusi sākt izmantot tikai pēc konsultēšanās ar advokātu.

[5.3] Apsūdzētais apelācijas tiesas sēdē uzturēja apelācijas sūdzību pilnā apjomā pie sūdzībā izklāstītajiem apsvērumiem un norādītā pamatojuma. Paskaidroja, ka /pers. G/ dzīvoklī viņš no /pers. G/ īrējis istabu. Par to /pers. G/ devis naudu komunālo maksājumu daļējai apmaksai, palīdzējis ar saimnieciskiem darbiem. Par kratīšanas laikā izņemtajiem naudas līdzekļiem no /pers. G/ guļamistabas skapja, norādīja, ka /pers. G/ atļāvusi skapī glabāt viņa dokumentus un dažas drēbes. Skapī atradusies arī viņam piederošā kaste, kurā glabājis aploksni ar iekrāto naudu 1650 *euro* kopā ar viņa veiktiem pierakstiem. Minētie iekrājumi veidojušies, atliekot nelielas summas no darba algas, reizēm laimējis arī nelielas summas azartspēlēs. Par pārējo naudu, kas izņemta no tās pašas atvilktnes un no skapja otras puses atvilktnēm, /pers. F/ nekas nebija zināms, bet tā nav bijusi viņa nauda. /pers. F/ lūdza nelikumīgi konfiscētos naudas līdzekļus atgriezt /Nosaukums/.

[5.4] Aizstāvis un juridiskās palīdzības sniedzējs aizskartās mantas īpašniecei zvērinātais advokāts Ē.Štālbergs pilnībā uzturēja apelācijas sūdzībās pausto argumentāciju.

Papildus norādīja, ka aizstāvība nepiekrīt spriedumā konstatētajam, ka ir pierādīts apstāklis, ka daļu nelikumīgi iegūtās naudas /pers. F/ nodevis /pers. G/ rīcībā, kuru viņa glabāja savā skapja pusē savās mantās un izmantoja ikdienas tēriņiem, sava dzīvesveida prasību nodrošināšanai, tāpēc izņemtā nauda 13 040 *euro* apmērā no /pers. G/ piederošām mantām skapja labā pusē ir atzīstama par noziedzīgi iegūtu.

Aizstāvja ieskatā spriedumā izteiktie secinājumi par to, ka kratīšanas laikā izņemto naudas līdzekļu piederība būtu vērtējama atkarībā no apstākļa, kurā skapja pusē - labajā vai kreisajā - tie atradās, ir absurdi, jo neatkarīgi ne no kā, tā ir /pers. G/ nevis /pers. F/ faktiskā un deklarētā dzīvesvieta.

Nepamatota ir arī tiesas atsauce uz /amats/ /pers.N/ liecībās norādītajām ziņām kā patiesām, kas ņemtas par pamatu naudas piederības apsvērumiem, jo tie nav vērtējami kā objektīvi. /amats/ informāciju kratīšanas laikā par izņemto naudu varēja iegūt no pašas dzīvokļa īpašnieces /pers. G/, nopratinot viņu, kas nav darīts. Līdz ar to nav bijis iespējams /pers. G/ pēc tam konfrontēt ar liecinieku /pers. N/, kurš liecinājis par /pers. G/ teikto, ko pati /pers. G/ neapstiprina. Savukārt /pers. N/ interese panākt, ka nauda tiek konfiscēta ir acīmredzama, jo viņš kā amatpersona ir ieinteresēts lietas iznākumā, jo ir zināms, ka atkarībā no izņemto un konfiscēto naudas līdzekļu summām, tiek maksātas prēmijas. Līdz ar ko policisti ir ieinteresēti izņemto

naudas līdzekļu atzīšanā par noziedzīgi iegūtiem, tādējādi rodas šaubas par policistu objektivitāti. Šo iemeslu dēļ /pers. N/ liecībās norādīto ziņu ticamība ir vērtējama kopsakarā ar pārējiem pierādījumiem.

Aizstāvis norāda, ka nevar pievienoties prokuroram par viltotiem ierakstiem kases grāmatās, jo tas ir pretrunā ar uzklausītās liecinieces /pers. J/, kas ved /Nosaukums/ grāmatvedību, tiesas sēdē liecināto. Aizstāvja ieskatā grāmatvedības izziņā un kases grāmatas ierakstos norādītie naudas līdzekļi nevar uzrasties ne no kā, ja pamatā tam nav grāmatvedības dokumenti. Līdz ar to runāt par kaut kādu viltojumu ir primitīva pieeja grāmatvedības uzskaitei. Finanšu līdzekļiem reāli ir jāienāk uzņēmuma kasē. Ja finanšu līdzekļi nav norādīti gada atskaitēs, tad ir pieļaujams, ka, iespējams, grāmatvedības dokumentu kārtošanā ir pieļauta vieglprātīga attieksme, taču kases grāmatās naudas līdzekļu uzkrājumi ir bijuši norādīti no pašiem pirmsākumiem.

Pieļaujot šaubas par grāmatvedības dokumentu atbilstošu kārtošanu /Nosaukums/ uzņēmējdarbībā, tomēr nešaubīga paliek izņemtās naudas izcelsmes saistība ar /Nosaukums/. Aizstāvis atsaucās uz Augstākās tiesas senāta SKK – 234/2012 lēmumā pausto atziņu, ka noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācija ir nošķirama no mantas konfiskācijas un tā nav atzīstama par sodīšanu klasiskā izpratnē, jo noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācijas rezultātā personai tiek atsavināts tāds labums, kas tai nepienākas. Ir jākonstatē izņemto naudas līdzekļu sasaiste ar noziedzīgu līdzekļu legalizāciju, jo īpaši, ja saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta trešo daļu tiek piemērota paplašinātā konfiskācija. Pie tam lietā nav arī konstatēts, ka /pers. G/ ar /pers. F/ uzturētu pastāvīgas ģimenes attiecības.

Aizstāvis norādīja, ka /pers. G/ var pārmest nepilnības grāmatvedības uzskaitē, bet konfiscēto naudas līdzekļu izcelsme, nevis grāmatvedības uzskaite, ir pierādīta. Un, līdz ar to apstāklis, ka naudas līdzekļi nav iegūti noziedzīgā ceļā, ir /pers. G/ apliecināts.

Piemērojot paplašināto konfiskāciju, ir jābūt pārliecībai, ka šis īpašums ir iegūts no noziedzīgas darbības. Lietā neapstiprinās apstāklis, ka /pers. G/ izņemtos naudas līdzekļus ir ieguvusi no noziedzīgas darbības, proti /pers. F/ nelikumīgo darbību rezultātā.

Neapstrīdot apstākli, ka /pers. F/ inkriminētais nodarījums ir vērsts uz materiāla vai citāda labuma gūšanu, kas atzīts arī judikatūrā, aizstāvis norāda, ka inkriminētais nodarījums nevar būt par pamatu /Nosaukums/ uzkrātās naudas atzīšanai par iegūtu noziedzīgā ceļā, turklāt to attiecinot uz iepriekšējo laika periodu, kas /pers. F/ nav inkriminēts.

Aizstāvja ieskatā apelācijas sūdzības ir pamatotas un apmierināmas. Nekonstatējot saiti starp noziedzīgām darbībām un /Nosaukums/ /pers. G/ personā, atzīstams, ka šādi naudas līdzekļi uzņēmumam bija. Šaubas, kas radušās no gada pārskatos norādītajām un pēc tam labotajām naudas līdzekļu pozīcijām, varētu būt pamatotas gadījumā, ja to apstiprinātu nodokļu aprēķins vai audits, kas nav veikts. Aizstāvja ieskatā kratīšanā izņemtās naudas izcelsme nav sasaistāma ar noziedzīgu darbību, tāpēc nevar tikt konfiscēta.

[5.5] Prokurors U.Kursinskis atzina, ka pirmās instances tiesa spriedumā ir analizējusi un devusi vērtējumu visiem tiem apstākļiem, kuri norādīti apelācijas sūdzībās.

Norādīja, ka būtiskākais ir/Nosaukums/ iesniegtajos VID gada pārskatos un kases grāmatās norādītās informācijas atšķirības, kuras analizētas tiesas spriedumā. Prokurors uzsvēra, ka atbilstoši liecinieka /pers. N/ liecībās norādītajam par kratīšanas laikā /pers. G/ paskaidroto, ka skapja labajā pusē atrodas /pers. G/ naudas līdzekļi, bet kreisajā pusē atrodas /pers. F/ naudas līdzekļi, minētā informācija bijusi par pamatu tam, ka kratīšanā izņemtā nauda sadalīta un tās izcelsmes likumība pamatoti vērtēta, izejot no tās piederības /pers. F/ vai /pers. G/.

Valsts apsūdzībās ieskatā uzsveramsapstāklis, ka tikai 2020.gada 18.maijā, iesniedzot gada pārskatu par 2019.gadu, pirmo reizi parādās skaidras naudas līdzekļi, kas pārsniedz 31 000 *euro* un parādās uzkrājumi ap 24 000 *euro* apmērā. Šādi skaidras naudas līdzekļi ne 2016, ne 2017, ne 2018.gada pārskatos, kuri iesniegti VID un līdz šim brīdim nav grozīti, nebija norādīti, un nevienā no šiem minētajiem gada pārskatiem naudas uzkrājumi nepārsniedza 1000 *euro*.

Bez tam prokurors vērsa uzmanību uz to, ka 2020.gada 28.aprīlī, iesniedzot paskaidrojumu kriminālprocesā, /pers. G/ norādījusi, ka daļa naudas līdzekļu 1150 *euro* apmērā no kratīšanā izņemtās kopējās naudas līdzekļiem 29 980 *euro*, ir līdzekļi, kas atlikti no uzņēmējdarbības ienākumiem un neattiecas uz /Nosaukums/naudas līdzekļiem. Naudas summas par 1400 *euro* atšķiras no pašas /pers. G/ norādītā naudas līdzekļu atlikuma viņas rīcībā uz 2019.gada 31.decembri.

Valsts apsūdzība uzskata, ka visu apstākļu kopums norāda uz to, ka 2019.gada pārskats ir iesniegts ar mērķi pamatot naudas līdzekļu izcelsmi un pēc būtības ir sagatavots viltots.

Nodokļu aprēķins un informācijas pieprasījums VID nav pieteikts, jo, apsūdzības ieskatā, kratīšanas laikā izņemtie naudas līdzekļi ir nelikumīgi iegūti, tāpēc konfiscējami valsts labā.

Attiecībā par apelācijas sūdzībā norādīto, ka /pers. F/ inkriminēto noziedzīgo nodarījuma rezultātā nav gūti ienākumi, prokurors norāda, ka /pers. F/, iegādājoties akcīzes preces un glabājot tās savās mājās, nav samaksājis par tām akcīzes nodokli, un tas norāda uz to, ka viņš ir guvis mantisku labumu, nesamaksātā akcīzes nodokļa veidā. Pie tam, objektīvi izvērtējot /pers. F/ teikto par 280 000 cigarešu uzglabāšanu pašpatēriņam un pieņemot, ka persona izsmēķē vienu vai pusotru paciņu dienā, uzglabāto cigarešu daudzums pietiktu apmēram 30 gadiem, kas, savukārt, rada šaubas par apgalvojuma patiesumu.

Prokurors atzina, ka /pers. G/ un /pers. F/ apelācijas sūdzības ir noraidāmas un pirmās instances 2021.gada 22.septembra spriedums ir atstājams negrozīts.

Motīvu daļa

[6] Apsvērusi apelācijas sūdzību motīvus, uzklausījusi apsūdzētā un aizskartās mantas īpašnieces liecināto un aizstāvja viedokli, prokurora atzinumu, pārbaudījusi krimināllietas materiālus iesniegto apelācijas sūdzību apjomā, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 22.septembra tiesas spriedums ir atceļams daļā par naudas līdzekļu 18 555 *euro*, kuriem uzlikts arests un kuri nodoti glabāšanā, ieskaitot tos Valsts policijas deponēto līdzekļu kontā, saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta otrās daļas 1.punktu atzīšanu par noziedzīgi iegūtu mantu, konfiscēšanu un ieskaitīšanu valsts budžetā; par naudas līdzekļu 13 040 *euro*, kuriem uzlikts arests un kuri nodoti glabāšanā, ieskaitot tos Valsts policijas deponēto līdzekļu kontā, saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta trešo daļu atzīšanu par noziedzīgi iegūtu mantu, konfiscēšanu un ieskaitīšanu valsts budžetā.

[7] Apelācijas instances tiesa konstatē, ka /pers. F/ ar pirmās instances tiesas spriedumu pamatoti atzīts par vainīgu Krimināllikuma 221.[2]panta trešajā daļā un 221.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā. Ievērojot Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumus, lieta pirmās instances tiesā iztiesāta neveicot pierādījumu pārbaudi. Attiecībā par noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju spriedums netiek pārsūdzēts un apelācijas instances tiesai nav pamata apšaubīt nodarījuma juridiskās kvalifikācijas pamatotību.

Par izdarītu noziedzīgu nodarījumu tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu, un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi (*Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018.gada 19.jūnija lēmums Nr.SKK-J-348/2018 (ECLI:LV:AT:2018:0619.11519007816.2.L)*).

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa, nosakot sodu, ņēmusi vērā Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi un ievērojusi Krimināllikuma 46.pantā paredzētos soda noteikšanas vispārīgos principus, t.i., izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākli, kā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā. Konstatētos apstākļus

pirmās instances tiesa spriedumā ir atbilstoši un vispusīgi izvērtējusi.

Ņemot vērā to, ka pirmās instances tiesas spriedums nav pārsūdzēts daļā par apsūdzētajam noteikto sodu un nav konstatējami Kriminālprocesa likuma vai Krimināllikuma pārkāpumi soda noteikšanā, apelācijas instances tiesa atzīst, ka nav nepieciešams atkārtoti analizēt apstākļus, kuri ietekmē soda veidu un mēru.

[8] Apelācijas sūdzības iesniegtas par pirmās instances tiesas spriedumu daļā par naudas līdzekļu 18 555 *euro* atzīšanu par noziedzīgi iegūtu mantu saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta otrās daļas 1.punktu, to konfiscēšanu un ieskaitīšanu valsts budžetā un naudas līdzekļu 13 040 *euro*, atzīšanu par noziedzīgi iegūtu mantu saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta trešo daļu, to konfiscēšanu un ieskaitīšanu valsts budžetā. Ņemot vērā, ka apsūdzētais un kriminālprocesā aizskartās mantas īpašnieks nepiekrita pieņēmumam par izņemtās naudas noziedzīgo izcelsmi un tas neietekmēja juridisko kvalifikāciju, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.panta 2.[1] daļai pirmās instances tiesas sēdē veikta pierādījumu pārbaude jautājumā par rīcību ar mantu.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka minēto naudas līdzekļu atzīšana par noziedzīgi iegūtu mantu un konfiscēšana atbilstoši Krimināllikuma 70.[11]panta otrās daļas 1.punktam un 70.[11]panta trešajai daļai sprieduma pārsūdzētajā daļā ir nepamatota turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[9] Pārbaudītie pierādījumi apstiprina, ka 2020.gada 17.aprīlī /adrese/ dzīvoklī, kas ir /pers. G/ deklarētā dzīvesvieta un /pers. F/ faktiskā dzīvesvieta, izņemti priekšmeti, kas atzīti par lietiskajiem pierādījumiem, un dažāda apmēra naudas summas (*1.sējuma lietas 157.-174.lapa*).

2020.gada 17.aprīļa kratīšanas protokolā un 2020.gada 16.jūnija apskates protokolā norādītās ziņas apstiprina: 1) no skapja kreisās puses, otrās atvilktnes no augšas, kartona kastē izņemta papīra aploksne ar diviem blociņiem. Viens piezīmju blociņš ar zilas krāsas vākiem un metāla skavām ar pierakstiem rokrakstā krievu valodā un otrs piezīmju blociņš ar zaļas krāsas vākiem un pierakstiem rokrakstā krievu valodā, kurā atrodas nauda 1615 *euro* (*1.sējuma lietas 158.-159., 171.-172., 176.-192.lapa*); 2) no skapja kreisās puses, otrās atvilktnes no augšas, zem kastes izņemta papīra aploksne ar reklāmas bukletu, kurā atrodas nauda 16 940 *euro* – četras 100 *euro*, divi simti deviņdesmit 50 *euro*, simts viena 20 *euro*, divas 10 *euro* banknotes (*1.sējuma lietas 159., 173.-174., 202.-208.lapa*).

2020.gada 17.aprīļa kratīšanas protokolā un 2020.gada 25.jūnija apskates protokolā norādītās ziņas apstiprina: 1) no skapja labās puses, otrā plauktā no augšas, izņemts melnas krāsas maks ar dāvanu aploksni ar naudu 1150 *euro* un naudu 6890 *euro* – simts divdesmit septiņas 50 *euro*, divdesmit 20 *euro*, trīspadsimt 10 *euro* banknotes, divas 5 *euro* banknotes (*1.sējuma lietas 158., 169.-170., 209.-217.lapa*). Kopā ar naudu 6890 *euro* izņemta papīra lapiņa ar rokrakstā veiktiem pierakstiem, kur redzams, ka aploksnē esošai naudai 5120 pievienotas summas 600, 320, 150, 700 (*1.sējuma lietas 209.-210.lapa*); 2) no skapja labās puses otrās atvilktnes no augšas izņemts melnas krāsas ādas maks ar naudu 5000 *euro* – trīs 200 *euro*, divpadsmit 100 *euro*, četrdesmit četras 50 *euro*, piecdesmit 20 *euro* banknotes (*1.sējuma lietas 158., 166.-167., 218.-223.lapa*). Kopā ar naudu 5000 *euro* izņemta zaļas krāsas papīra lapiņa ar rokrakstā veiktiem pierakstiem, no kā secināms, ka aploksnē esošai naudai 2000 *euro* tiek pievienotas summas 2000 un 1000, kas veido kopsummu 5000 *euro* (*1.sējuma lietas 166.lapa*).

[9.1] Apsūdzētais /pers. F/ un aizskartās mantas īpašniece /pers. G/ apstrīd kratīšanā izņemto naudas līdzekļu 18 555 *euro*, kas sastāv 1615 *euro* +16 940 *euro*, ko tiesa atzinusi par apsūdzētajam piederošiem, jo izņemti no skapja kreisās puses atvilktnes, un naudas līdzekļu 13 040 *euro*, kas sastāv no 1150 *euro* + 6890 *euro* +5000 *euro*, ko tiesa atzinusi par /pers. G/ piederošiem, jo izņemti no skapja labās puses atvilktnes, atzīšanu par noziedzīgi iegūtiem un to konfiscēšanu.

[9.2] Pirmās instances tiesa, motivējot izņemtās naudas piederību apsūdzētajam vai aizskartās mantas īpašniecei, balstījusies uz liecinieka /Nosaukums/ /amats/ /pers.N/ 2020.gada 20.aprīlī sniegtajām liecībām (*1.sējuma lietas 175.lapa*). No /pers. N/ liecībām izrietēja, ka 2020.gada 17.aprīlī /pers. G/ deklarētajā un apsūdzētā faktiskajā dzīves vietā /adrese/ veicis sankcionētu kratīšanu, kurā piedalījusies pati /pers. G/. /pers. G/, atbildot uz uzdotajiem jautājumiem, paskaidrojusi, ka mājās nekā nelikumīga nav, un ka aizslēgtā telpa ir guļamistaba, kur skapī glabājas nauda. Atverot skapi, /pers. G/ norādījusi, ka skapja labajā pusē esošās mantas un nauda ir viņas, bet skapja kreisā puse pieder /pers. F/ un neko sīkāk par skapja kreiso pusi paskaidrot nevar.

[9.3] No 2020.gada 17.aprīļa kratīšanas protokolā fiksētajām ziņām redzams, ka tas nesatur piezīmes par skapī uzglabāto mantu piederību /pers. G/ vai /pers. F/ (*1.sējuma 157.-174.lapa*).

[9.4] /pers. G/ kā persona, kuras faktiskajā un deklarētajā dzīvesvietā veikta konkrētā kratīšana, pirmstiesas izmeklēšanā par kratīšanā izņemtajiem priekšmetiem un naudas līdzekļiem nopratināta nav.

Savukārt 2020.gada 28.aprīlī pēc pašas iniciatīvas sagatavotajā rakstveida paskaidrojumā /pers. G/ skaidro, ka kratīšanā izņemtā nauda 16 940 *euro*, 6890 *euro* un 5000 *euro* ir viņas uzņēmuma /Nosaukums/, kurā /pers. G/ ir /amats/ ar paraksta tiesībām, līdzekļi un kases nauda, kas saskaņā ar rīkojumu glabāti uzņēmuma juridiskajā adresē, kas vienlaicīgi ir arī pašas /pers. G/ deklarētā dzīvesvieta. Savukārt 1150 *euro* ir pašas /pers. G/ uzkrātā nauda, bet 1615 *euro* ir /pers. F/ naudas līdzekļi (*2.sējuma 154.-155., 161.-162.lapa*). Paskaidrojums iesniegts kopā ar juridiskās palīdzības sniedzēja zvērinātā advokāta Ē.Štālberga iesniegtajiem un vēlāk 2020.gada 18.maijā papildinātajiem dokumentiem – /Nosaukums/ grāmatvedības izziņu, /Nosaukums/ bankas konta pārskatiem par 2016.-2020.gadu, Uzņēmuma līgumu, Komercaģenta līgumu, daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības sapulces protokolu kopijām, Franšīzes līgumu, /Nosaukums/ rēķiniem un kases grāmatas izdrukām, (*2.sējuma 77.-152., 153., 159.-199.lapa, 3.sējuma 1-117.lapa*).

/pers. G/ ne pirmstiesas izmeklēšanas laikā, ne tiesā nekad nav apstiprinājusi liecinieka /pers. N/ liecībās norādītās ziņas par skapja satura sadali starp viņu un /pers. F/ atbilstoši kreisajai vai labajai pusei, bet norādījusi, ka /pers. F/ mantas ir atrodamas skapja kreisajā pusē.

Par attiecībām ar /pers. F/ /pers. G/ norādījusi /pers. F/ ir viņas dzīvokļa atslēgas, ir sava istaba, viņš var brīvi nākt uz dzīvokli, kad vēlas. Tā ir viņa faktiskā dzīvesvieta. Dzīvoklī ir viņa mantas, savas drēbes un dokumentus viņš glabā skapī viņas dzīvoklī. /pers. F/ ierādījusi vienu pusi skapī, bet dažas mantas glabā gan vienā, gan otrā pusē. /pers. F/ katru mēnesi devis naudu 300 *euro* komunāliem maksājumiem, produktiem, palīdzējis sadzīvē, ja bijusi nepieciešamība kaut ko saremontēt.

[9.5] Apsūdzētais /pers. F/ par /pers. G/ dzīvoklī izņemto naudu pirmstiesas izmeklēšanā ir norādījis, ka tā pieder /pers. G/ un viņas uzņēmumam /Nosaukums/ (*4.sējuma 133.lapa*). Savukārt apelācijas instances tiesā /pers. F/ liecināja, ka no visiem kratīšanas laikā izņemtajiem naudas līdzekļiem viņa personīgie uzkrātie līdzekļi ir 1615 *euro*, kas uzglabāti kastē ar Francijas un Parīzes uzrakstiem un zīmējumiem. Turpat atradušies daži dokumenti uz viņa vārda un piezīmes ar paziņu telefonu numuriem. Uzkrājumiem atlicis ilgākā laika posmā no darba algas un nelieliem laimestiem loterijās.

[9.6] Apgabaltiesa konstatē, ka liecinieka /pers. N/ liecībās norādītās ziņas par citas personas, bet konkrēti, par /pers. G/ kratīšanas laikā sniegtajiem paskaidrojumiem, pati /pers. G/ nav apstiprinājusi. Līdz ar to, cik ticamas šajā daļā ir liecinieka liecības tiesai bija jāvērtē kopsakarā ar pārējiem kriminālprocesa laikā iegūtajiem faktiem vai ziņām par faktiem kopumā un savstarpējā saistībā.

Izvērtējot šajā punktā analizētos apstākļus, konstatējams, ka par kratīšanā izņemto naudas līdzekļu piederību /pers. F/ vai /pers. G/ savās liecībās ir norādījis liecinieks /pers. N/ pēc /pers. G/ teiktā, ko /pers. G/ neapstiprina, apsūdzētais /pers. F/ un aizskartās mantas īpašniece /pers. G/ rakstveida paskaidrojumos un izsakot savu attieksmi tiesā.

Par 1615 *euro*, kas izņemti no skapja kreisās puses atvilktnē esošās kastes, ievietoti aploksnē kopā ar /pers. F/ piezīmēm, /pers. G/ un pats /pers. F/ paskaidro, ka tie ir apsūdzētā personīgie iekrājumi, uz šādu iekrājumu iespējamību norāda apsūdzētā ienākumu apliecinošie rakstveida pierādījumi.

Par 16 940 *euro*, kas izņemti no skapja kreisās puses atvilktnes, ievietoti aploksnē, 6890 *euro* un 5000 *euro*, kas izņemti no skapja labās puses atvilktnes dažādiem sieviešu makiem, /pers. G/ kā /Nosaukums/ vadītāja paskaidro, ka tie ir /Nosaukums/ naudas līdzekļi, pamatojot to ar grāmatvedības dokumentiem, uzņēmuma bankas konta izdrukām, uzņēmuma vārdā noslēgtiem līgumiem u.t.t., savukārt /pers. F/ kopumā norāda, ka par izņemto naudu neko nevar paskaidrot, jo tā pieder /pers. G/ un viņas uzņēmumam.

Par 1150 *euro* kas izņemti no skapja labās puses atvilktnes sieviešu maka, ievietoti dāvanu aploksnē, /pers. G/ sākotnējā paskaidrojumā norāda, ka tie ir viņas personiskie līdzekļi, bet papildinātā paskaidrojumā uz tiem norāda kā /Nosaukums/uzkrājumiem.

Apgabaltiesa atzīst, ka, kaut arī nav pamata konstatēt liecinieka /pers. N/ ieinteresētību naudas līdzekļu konfiskācijā tikai tā iemesla dēļ, ka viņš ir amatpersona, kas veica kratīšanu, uz ko vērsa uzmanību aizstāvība, tomēr liecinieka /pers. N/ sniegtās ziņas par naudas līdzekļu piederību nav apstiprinājušās ar pārējiem pārbaudītajiem pierādījumiem, noskaidrotajiem apstākļiem. Minētā iemesla dēļ tās nevar tikt izmantotas diferencējot Krimināllikuma 70.[11]panta otrās daļas 1.punkta vai šī panta trešās daļas regulējuma piemērošanu naudas līdzekļu atzīšanā par noziedzīgi iegūtiem atkarībā no to piederības.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa, pamatojot kratīšanas laikā izņemto naudas līdzekļu piederību /pers. F/ vai /pers. G/ tikai ar /pers. N/ liecībās norādītajām ziņām un nevērtējot tās kopsakarā ar pārējiem lietā noskaidrotajiem apstākļiem, ir pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 128.panta trešajā daļā noteikto, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem.

[10] Apgabaltiesa konstatē, ka kratīšanas laikā izņemtie 1615 *euro* ir atzīstami par /pers. F/ naudas līdzekļiem (skatīt sprieduma [9] punktu), jo uz to piederību jau no paša sākuma ir norādījusi /pers. G/ un to tiesai apstiprinājis pats apsūdzētais.

Līdz ar to apelācijas instances tiesai ir jāizvērtē, vai minēto naudas līdzekļu konfiskācijas piemērošanai izpildās Krimināllikuma 70.[11]panta otrās daļas 1.punktā reglamentētie nosacījumi, ko piemērojusi pirmās instances tiesa.

Krimināllikuma 70.[11]panta otrās daļas 1.punkts noteic, ka, ja mantas vērtība nav samērīga ar personas likumīgiem ienākumiem un persona nepierāda, ka manta ir iegūta likumīgā ceļā, par noziedzīgi iegūtu mantu var atzīt arī mantu, kas pieder personai, kura izdarījusi noziegumu, kas pēc sava rakstura ir vērsts uz materiāla vai citāda labuma gūšanu, neatkarīgi no tā, vai nozieguma rezultātā materiāls vai citāds labums ir iegūts.

[10.1] No lietas materiāliem par /pers. F/ noskaidrota turpmākā informācija.

Skatāmajā lietā /pers. F/ atzīts par vainīgu un notiesāts pēc Krimināllikuma 221.[2]panta trešās daļas un 221.panta trešās daļas, valsts labā piedzīta kaitējuma kompensācija 36 293,84 *euro*, kas sastāv no nenomaksātā muitas, akcīzes, pievienotās vērtības nodokļiem. Par vainu, noteikto sodu, kaitējuma kompensāciju spriedums nav pārsūdzēts. Minētais apstiprina, ka /pers. F/ izdarītie noziegumi pēc sava rakstura ir vērsti uz materiāla labuma gūšanu nenomaksāto nodokļu veidā. Šādam argumentam tiesas debatēs piekrita arī aizstāvis.

[10.2] 2020.gada 17.aprīlī /pers. F/ tika pārsteigts noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī un aizturēts, personas kratīšanā izņemta nauda 820 *euro*. Izņemtā nauda saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta otrās daļas 1.punktu ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīta par noziedzīgi iegūtu un konfiscēta. Šajā daļā spriedums nav ticis pārsūdzēts.

[10.3] No Valsts ieņēmumu dienesta sniegtajām ziņām izriet, ka /pers. F/ ienākumi 2018.gadā bruto bija 13 576,89 *euro*, kas ir darba alga SIA /Nosaukums/. No darba vietas raksturojuma redzams, ka /pers. F/ darba attiecībās ar konkrēto uzņēmumu sastāv no 2009.gada (*4.sējuma lietas 115.-117., 178.lapa*). Pēc /pers. F/ norādītā viņa ikmēneša ienākumi sastāda ap 900 *euro*, kas apstiprinās arī ar rakstveida pierādījumiem.

No AS "Luminor Bank" izsniegtā /pers. F/ bankas konta izraksta par laika posmu no 2019.gada 22.augusta līdz 2020.gada 7.maijam (*3.sējuma lietas 150.-154.lapa*) redzams, ka /pers. F/ katru mēnesi saņem darba algu ap 900 *euro*, no kuras mēnesī skaidrā naudā izņem ap 500 *euro*, veic regulārus uzturlīdzekļu maksājumus 150 *euro* un dēlam pārskaita 50 *euro*, veic nelielus pirkumus. Saskaņā ar /pers. G/ paskaidrojumiem /pers. F/ ap 300 *euro* mēnesī skaidrā naudā nodod /pers. G/ komunālo maksājumu segšanai, pārtikas produktu iegādei. Minētais norāda, ka no izņemtajiem skaidras naudas līdzekļiem, atskaitot /pers. G/ saimnieciskajām vajadzībām 300 *euro*, /pers. F/ rīcībā paliek vēl 200 *euro* skaidras naudas, no kuras ik mēnesi, taupīgi dzīvojot, ir iespējams uzkrājumiem atlikt pāris desmitus *euro*.

[10.4] Izvērtējot augstāk norādītās ziņas, apgabaltiesa konstatē, ka /pers. F/ kopš 2009.gada sastāv darba tiesiskajā attiecībās, saņemot stabilus ikmēneša ienākums. Lietā nav ziņu par /pers. F/ piederošiem nekustamiem vai kustamiem īpašumiem. Tāpat nav ziņu par /pers. F/ dzīvesveida apstākļiem, kas norādītu uz nesamērīgumu starp ienākumiem un izdevumiem. Pie šādiem apstākļiem apgabaltiesa atzīst, ka ir ticami pierādīts, ka /pers. F/ pastāvēja iespēja nenoskaidrotā laika posmā uzkrāt naudas līdzekļus 1615 *euro* apmērā, kurus viņš uzglabāja faktiskajā dzīvesvietā.

Apelācijas instances tiesas atzīst, ka netiek konstatēts mantas nesamērīgums ar /pers. F/ likumīgiem ienākumiem un persona ir pierādījusi naudas līdzekļu 1615 *euro* likumīgo izcelsmi. Minēto apstiprina gan paša /pers. F/ paskaidrojumi, gan darba vietas raksturojums, bankas konta izdrukas un arī /pers. G/ liecinātais. Līdz ar to šo līdzekļu atzīšanai par noziedzīgi iegūtiem nav tiesiska pamata, nav piemērojams mantas īpašās konfiskācijas regulējums saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta otrās daļas 1.punktu un 1615 *euro* atgriežami likumīgajam īpašniekam /pers. F/.

[11] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 126.panta 3.[1]daļai pienākums pierādīt attiecīgās mantas izcelsmes likumību ir kriminālprocesā iesaistītajai personai, kura apgalvo, ka manta nav uzskatāma par noziedzīgi iegūtu.

Kā tika konstatēts šī sprieduma [9] punktā un ievērojot [10] punktā atzīto, tad par kratīšanas laikā izņemtajiem naudas līdzekļiem 16 940 *euro* un 13 040 *euro* (kopsummā 29 980 *euro*) aizskartās mantas īpašniece /pers. G/ ir norādījusi, ka tie ir /Nosaukums/ uzkrātie skaidras naudas līdzekļi, sākotnēji norādot, ka no tiem 1150 *euro* ir viņas personiskie iekrājumi.

Līdz ar to apelācijas instances tiesai ir jāpārliecinās, vai /pers. G/ ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem ir ticami pierādījusi konkrēto naudas līdzekļu likumīgo izcelsmi.

[12] /pers. G/ pirmstiesas kriminālprocesā izmeklētājai iesniegusi divus rakstiskus paskaidrojumus, kuros norādījusi, ka kratīšanas laikā viņas dzīvesvietā /adrese/, izņemtie naudas līdzekļi nav noziedzīgi iegūti, lūdzot tos atgriezt.

No paskaidrojumiem un rakstveida pierādījumiem izriet, ka /pers. G/ ienākumus gūst /Nosaukums/ kurā ir /amats/. Izņemtā nauda 30 535 *euro* apmērā ir saņemta dāvinājumu veidā no radiniekiem, personiskie līdzekļi, kas iegūti no uzņēmējdarbības, /Nosaukums/ kases nauda ir summas – 260 *euro*, 1150 *euro* (sākotnējā paskaidrojumā šo summu norādījusi kā personīgos iekrājumus), 5000 *euro*, 6890 *euro*, 16 940 *euro*, bet nauda 1615 *euro* apmērā ir /pers. F/ piederoša (*2.sējuma lietas 154.-155., 161.-162.lapa*).

Tiesas izmeklēšanā /pers. G/ nepiekrita, ka izņemtā nauda ir noziedzīgi iegūta. Paskaidroja, ka tā ir viņas nopelnītā nauda. /Nosaukums/ sniedz pakalpojumus pēc noslēgtajiem līgumiem. /Nosaukums/ reģistrēta adresē /adrese B/, kas ir arī viņas faktiskā dzīvesvieta. Nauda ienāk /Nosaukums/ bankas kontā, ar kuru rīkojas pēc saviem ieskatiem. Naudu kontā negribējusi turēt, jo bankas mēdz bankrotēt. Nav uzticība bankām, tāpēc naudu uzkrāj uzņēmuma kasē juridiskā adresē, kas ir arī dzīvesvieta. Grāmatvede tam piekrita, tikai nauda bija jāatzīmē kases grāmatā. Seifā naudu nav glabājusi, bet guļamistabu slēgusi.

Par ikmēneša ienākumiem /pers. G/ skaidroja, ka katru mēnesi saņēmusi darba algu /Nosaukums/ un uzturlīdzekļus bērniem. Bez attaisnojuma dokumentiem no /Nosaukums/ bankas konta varējusi izņemt konkrētu naudas summu 750 *euro* ik mēnesi kā algu, bet pārējo ienākošo naudu novirzījusi uz /Nosaukums/ kasi.

No lietas materiāliem redzams, ka /pers. G/ citi ienākumi bez /Nosaukums/ uzņēmējdarbības un nelielas finansiālas palīdzības no vecākiem nebija. /pers. G/ no /Nosaukums/ konta 2018.gadā izņēma 12 190 *euro*, kas būtu ap 1000 *euro* mēnesī, bet 2019.gadā izņēma 2930 *euro* pa visu gadu. Turklāt pēc pašas /pers. G/ vārdiem daļa izņemtās naudas novirzīta uzkrājumiem uzņēmuma kasē, kas katru gadu sastādīja vairākus tūkstošus. Savukārt no VID sniegtās informācijas par fizisku personu /pers. G/ izriet, ka 2015.gadā deklarējusi 1080 *euro* ienākumus, 2016.gadā 740 *euro*, bet 2017., 2018., 2019.gadā ienākumi nav deklarēti (*4.sējuma lietas 31.-67.lapa*).

Apgabaltiesa atzīst, ka augstāk norādītā informācija par /pers. G/ ienākumiem ar ticamiem pierādījumiem neapstiprina, ka kratīšanā izņemtie naudas līdzekļi 1150 *euro* apmērā būtu /pers. G/ iekrātie personiskie līdzekļi no uzņēmējdarbības, jo deklarētu ienākumu par 2017., 2018., 2019.gadu /pers. G/ nebija. Turklāt vērā ņemams arī apstāklis, ka kratīšanas laikā no skapja dažādām vietām tika izņemti naudas līdzekļi kopsummā 1705 *euro*, kurus procesa virzītājs jau ir atzinis par ticami pierādītiem kā /pers. G/ piederošus un ir atgriezis /pers. G/. Tāpat ņemams vērā apstāklis, ka /pers. G/ savos paskaidrojumos, iespējams specifisko zināšanu trūkuma dēļ, nenodala personiskos no uzņēmuma līdzekļiem. Šo apsvērumu dēļ minēto naudas līdzekļu 1150 *euro* izcelsmes tiesiskums vērtējams no aizskartās mantas īpašnieces /pers. G/ papildus paskaidrojumos un apelācijas sūdzībā norādītā, ka tā ietilpināma /Nosaukums/kasē uzkrāto naudas līdzekļu kopsummā.

[13] Kriminālprocesā pārbaudītie pierādījumi par /Nosaukums/apstiprina turpmākās ziņas.

[13.1] No Lursoft izziņas par /Nosaukums/(*3.sējuma lietas 167.-169.lapa*) redzams, ka no dibināšanas brīža /datums/līdz 2018.gada 19.septembrim /Nosaukums/ /amats/i ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi ir /pers. G/ un viņas tēvs /pers. V/. No 2018.gada 19.septembra /Nosaukums/ ir viens /amats/ – /pers. G/, kura ir /Nosaukums/ /amats/ līdz ar to viņa kā fiziska persona vada uzņēmumu, slēdz līgumus, veic maksājumus, rīkojas ar uzņēmuma naudu, paraksta dokumentus.

Grāmatvedību uzņēmumā uz līguma pamata kārtoja /pers. J/.

No VID sniegtās informācijas par /Nosaukums/ izriet, ka uzņēmums deklarējis ar pievienotās vērtības nodokli apliekamus darījumus, pārsvarā darījumi zem 150 *euro* (*4.sējuma lietas 1.-30.lapa*).

/pers. G/ iesniegusi Uzņēmuma līgumu Nr.35/7, kuru 2015.gada 1.aprīlī /Nosaukums/ noslēgusi ar dzīvokļu īpašnieku biedrību /Nosaukums/ par mājas apsaimniekošanas pakalpojumiem, nosakot ikmēneša atlīdzību 165 *euro* (*2.sējuma lietas 79.-84., 196.-199.lapa*). Par sniegtajiem pakalpojumiem /Nosaukums/ izrakstījusi rēķinus (*3.sējuma lietas 1.-65.lapa*).

2017.gada 31.janvārī /Nosaukums/ noslēgusi franšīzes līgumu ar SIA "/Nosaukums/" (*2.sējuma lietas 174.-187.lapa*). Par sniegtajiem pakalpojumiem /Nosaukums/ izrakstījusi rēķinus (*3.sējuma lietas 188.-195.lapa*).

2018.gada 22.janvārī /Nosaukums/ noslēgusi komercaģenta līgumu Nr.J 479 ar/Nosaukums/, kura darbības laiks līdz 2018.gada 31.decembrim (*2.sējuma lietas 85.-98.lapa*). Par sniegtajiem pakalpojumiem /Nosaukums/ izrakstījusi rēķinus (*3.sējuma lietas 68.-117.lapa*).

[13.2] /pers. G/ iesniegusi grāmatvedības izziņu par /Nosaukums/ kasē esošajiem naudas līdzekļiem, norādot, ka uzņēmums uzkrājumu veido no 2015.gada līdz 2020.gadam. Izziņu 2020.gada 27.aprīlī sagatavojusi un parakstījusi pati /pers. G/, bet pēc satura analoga izziņa datēta ar 2021.gada 21.aprīli iesniegta kopā ar apelācijas sūdzību un to parakstījusi gan /pers. G/, gan /amats/ /pers. J/ (*2.sējuma lietas 99.lapa, 4.sējuma 227.lapa*).

/pers. G/ iesniegusi /Nosaukums/kases grāmatas par 2015., 2016., 2017., 2018., 2019.gadu un 2020.gadu līdz 24.aprīlim (*2.sējuma lietas 163.-173.lapa*).

Kases grāmatas sagatavotas un izdrukātas no www.alamora.com, visas kases grāmatas parakstījusi /Nosaukums/ /amats//pers. G/, lieciniece /pers. J/ kā uzņēmuma /amats/ tiesas sēdē apstiprināja kases grāmatas aizpildes atbilstību.

/Nosaukums/ naudas atlikums kasē 2015.gada beigās norādīts 6548 *euro*, 2016.gada beigās norādīts 14 420 *euro*, 2017.gada beigās 18 988 *euro*, 2018.gada beigās 26 740 *euro*, ar 2019.gada beigās 33 428 *euro*, 2020.gada 24.aprīlī 34 648 *euro* (*2.sējuma 163.-173.lapa*). Pie apelācijas sūdzības pievienota koriģēti kases grāmatas ieraksti, kur 2019.gada beigās naudas līdzekļi norādīti 31 428 *euro* (*4.sējuma 227.-229.lapa*).

[13.3] Par 2015.gadu/Nosaukums/gada pārskatu, peļņas zaudējumu aprēķinu, bilanci VID nav sniedzis.

No /Nosaukums/konta pārskata par laika periodu no 2015.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 1.janvārim izriet, ka apgrozījums sastāda 20 555 *euro*: ienākusi nauda no /Nosaukums/ un biedrības /Nosaukums/, /pers. V/ iemaksājis aizdevumu /Nosaukums/ /pers. V/ pārskaitījis uz savu kontu automašīnas iegādei aizdevumu 6000 *euro* apmērā, /pers. G/ izmaksāta alga 606,58 *euro* apmērā, skaidrā naudā izņemti 8185 *euro*. Kontā perioda beigās atlikums 389,52 *euro* (*2.sējuma lietas 100.-107.lapa*).

Kases grāmatā norādīts, ka /Nosaukums/ kasē ienāk 8185 *euro*, bet no kases izņem 1637 *euro*, un kases beigu atlikums ir 6548 *euro*.

No /Nosaukums/ konta pārskata par laika periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 1.janvārim izriet: konta apgrozījums sastāda 29 384,59 *euro*, skaidrā naudā izņemti 13 540 *euro*, konta atlikums 2922,77 *euro* (*2.sējuma 108.-119.lapa*).

Kases grāmatā norādīts, ka /Nosaukums/ kasē ienāk 12 690 *euro*, bet no kases izņem 5718 *euro,* un kases beigu atlikums ir 14 420 *euro*.

Par 2016.gadu /Nosaukums/ sniegusi VID uzņēmuma gada pārskatu, bilanci un peļņas un zaudējumu aprēķinu, kurā norādīts, ka apgrozījums ir 15 648 *euro*, bet saimnieciskās darbības izmaksas sastāda 18 955 *euro*, kā rezultātā 2016.gadu /Nosaukums/ pabeigusi ar zaudējumiem 3307 *euro* apmērā. Aktīvos nauda norādīta 763 *euro*, kas atbilst konta pārskatā beigu atlikumam par 2016.gadu (*2.sējuma lietas 176.-177., 108.-120.lapa, 3.sējuma lietas 206.-210., 225.-245.lapa*).

No /Nosaukums/ konta pārskata par laika periodu no 2017.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 1.janvārim izriet: konta apgrozījums sastāda 22 007,46 *euro*, ienākusi nauda no /Nosaukums/, biedrības /Nosaukums/ un /Nosaukums/, /pers. G/ izmaksāta alga 3168,80 *euro* apmērā, izņemti naudas līdzekļi 5710 *euro*. Kontā perioda beigās atlikums 8,02 *euro* (*2.sējuma lietas 121.-131.lapa*).

Kases grāmatā norādīts, ka /Nosaukums/ kasē ienāk 5710 *euro*, bet no kases izņem 1142 *euro*, un kases beigu atlikums ir 18 988 *euro*.

Par 2017.gadu /Nosaukums/ sniegusi VID uzņēmuma gada pārskatu, bilanci un peļņas un zaudējumu aprēķinu, kurā norādīts, ka apgrozījums ir 17 338 *euro*, bet saimnieciskās darbības izmaksas sastāda 9879 *euro*, kā rezultātā 2017.gadu /Nosaukums/ pabeigusi ar peļņu 7459 *euro* apmērā. Aktīvos nauda norādīta 875 *euro* (*3.sējuma lietas 174.-175., 201.-205., 225.-218.lapa*).

No /Nosaukums/ konta pārskata par laika periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 1.janvārim izriet: konta apgrozījums sastāda 16 735,99 *euro*, ienākusi nauda no /Nosaukums/un biedrības/Nosaukums/ /pers. V/ iemaksājis 600 *euro* apgrozāmiem līdzekļiem, /pers. G/ alga nav izmaksāta, bet ir izņemti naudas līdzekļi 12 190 *euro* apmērā. Kontā perioda beigās atlikums 728,59 *euro* (*2.sējuma lietas 136.-140.lapa*).

Kases grāmatā norādīts, ka /Nosaukums/ kasē ienāk 7752 *euro*, bet no kases izņem 4438 *euro*, un kases beigu atlikums ir 26 740 *euro*.

Par 2018.gadu /Nosaukums/ sniegusi VID uzņēmuma gada pārskatu, bilanci un peļņas un zaudējumu aprēķinu, kurā norādīts, ka apgrozījums ir 0,00 *euro*, bet saimnieciskās darbības izmaksas sastāda 1609 *euro*, kā rezultātā 2017.gadu /Nosaukums/ pabeigusi ar zaudējumiem 1609 *euro*. Aktīvos nauda norādīta 345 *euro* (*3.sējuma lietas 172.-173., 186.-193., 198.-200., 211.-218.lapa*).

No /Nosaukums/ konta pārskata par laika periodu no 2019.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim izriet: konta apgrozījums sastāda 20 268,86 *euro*, ienākusi nauda no /Nosaukums/un biedrības/Nosaukums/ /pers. G/ iemaksājusi 3525 *euro* saimnieciskai darbībai. Izņemti naudas līdzekļi 2930 *euro* apmērā, saimnieciskiem izdevumiem izlietoti 1585 *euro*. Kontā perioda beigās atlikums 317,59 *euro* (*2.sējuma lietas 141.-149.lapa*).

Kases grāmatā par 2019.gadu /Nosaukums/ kases beigu atlikums ir 31 428 *euro* (*4.sējuma 228.-229.lapa*).

Par 2019.gadu /Nosaukums/ sniegusi VID uzņēmuma gada pārskatu, bilanci un peļņas un zaudējumu aprēķinu, kurā norādīts, ka apgrozījums ir 11 517 *euro*, bet saimnieciskās darbības izmaksas sastāda 5398 *euro*, kā rezultātā 2018.gadu /Nosaukums/ pabeigusi ar peļņu 6119 *euro* apmērā. Aktīvos - nauda norādīta 31 746 *euro,* tiek norādīti uzkrājumi 24 740 *euro* (*3.sējuma lietas 178.-185., 194.-197., 211.-218.lapa*).

No /Nosaukums/ konta pārskata par laika periodu no 2020.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 26.aprīlim izriet: konta apgrozījums četros mēnešos sastāda 3188,54 *euro*, ienākusi nauda no /Nosaukums/ un biedrības /Nosaukums/. Kontā perioda beigās atlikums 108,59 *euro* (*2.sējuma lietas 150.-152.lapa*).

[13.4] Izvērtējot par /Nosaukums/ analizēto informāciju, apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka grāmatvedības izziņā un kases grāmatās norādītās ziņas ir pretrunā ar VID iesniegtajiem gada pārskatiem par 2016.-2018.gadu, ko /pers. G/ kā /Nosaukums/ vadītāja un /pers. J/ kā uzņēmuma/amats/ skaidroja ar attālinātās komunikācijas problēmām un nepietiekamu iedziļināšanos, paviršību. Tāpat vienlaicīgi konstatējams, ka ar VID iesniegto gada pārskatu par 2019.gadu bilances pozīcija "nauda" ir koriģēta atbilstoši kases grāmatas ierakstiem, norādot šajā pozīcijā 31 746 *euro*, kas salīdzinoši ar /pers. G/ iesniegtās 2019.gada kases grāmatas ierakstu par beigu atlikumu atšķiras par 318 *euro*. Tāpat pretrunas konstatējamas starp /pers. G/ rakstveida paskaidrojumos un tiesā sniegtajās liecībās norādītajām ziņām par konkrēto /Nosaukums/ uzkrāto naudas līdzekļu summu, kurai skaidrā naudā bija jāatrodas /pers. G/ dzīvesvietā – uzņēmuma juridiskajā adresē. /pers. G/ to skaidrojusi ar kases naudas līdzekļu mainīgumu. Konstatētie apstākļi norāda uz to, ka /Nosaukums/ grāmatvedība nav vesta saskaņā ar Likuma par grāmatvedību nostiprināto mērķi veicināt patiesu un skaidru priekšstata nodrošināšanu par uzņēmuma finansiālo stāvokli.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka augstāk norādītās pretrunas starp VID iesniegtajiem uzņēmuma gada pārskatiem un kases grāmatas ierakstiem norāda uz /Nosaukums/grāmatvedības vešanas iespējamiem pārkāpumiem, ko nenoliedza arī aizstāvība. Vienlaicīgi norādāms, ka apelācijas instances tiesas kompetencē neietilpst /Nosaukums/saimnieciskās darbības izvērtējums atbilstoši normatīvajam regulējumam. Šim nolūkam VID kā atbildīgajai valsts iestādei ir veicams /Nosaukums/audits, nodokļu aprēķins, kas dotu pamatu izdarīt attiecīgus secinājumus.

Tāpat apgabaltiesa nevar piekrist prokurora norādītajam par grāmatvedības dokumentu, arī tiesai iesniegtās grāmatvedības izziņas viltošanu vai arī atzīt, ka lieciniece /pers. J/ par grāmatvedības vešanu /Nosaukums/ ir sniegusi apzināti nepatiesas liecības, vai arī /pers. J/ kopā ar /pers. G/ kā uzņēmuma/amats/ vai katra atsevišķi ir sagatavojušas apzināti viltotus grāmatvedības dokumentus, tostarp gada pārskatu par 2019.gadu, kas iesniegts elektroniskās deklarēšanās sistēmā VID un ir publiski pieejams, jo par šādiem apstākļiem pierādījumi tiesai nav iesniegti. Arī prokurors neatsaucās uz konkrētu normatīvo aktu pārkāpumiem, vien norādīja, ka, valsts apsūdzības ieskatā, konkrēto naudas līdzekļu izcelsme atzīstama par noziedzīgi iegūtu, līdz ar to resoriskās pārbaudes /Nosaukums/ nav nepieciešams veikt.

Apstākļi, vai /pers. G/ un /pers. J/ ir viltojušas grāmatvedības dokumentus, gada pārskatu, proti, vai ir konstatējams Krimināllikuma 217.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvs, ir pārbaudāmi Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, bet tas neietilpst apelācijas instances tiesas kompetencē, skatot apsūdzētā un aizskartās mantas īpašnieces apelācijas sūdzības par izņemto naudas līdzekļu atzīšanu par noziedzīgi iegūtiem un to konfiscēšanu. Ar šo spriedumu konstatēt grāmatvedības dokumentu, gada pārskata viltošanu nav tiesiska pamata. Tāpat nav pamats konstatēt, ka lieciniece /pers. J/ apelācijas instances tiesas sēdē ir sniegusi apzināti nepatiesas liecības.

Atbilstoši Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam un uz likuma pamata izdotajiem 2015.gada 22.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" normatīvais regulējums paredz kļūdu labojumus. Likums neparedz iespēju uzņēmumiem precizēt jau iesniegtos gada pārskatus, bet, ja grāmatvedis atrod būtisku kļūdu par kādu no iepriekšējiem pārskata periodiem, šī kļūda ir jālabo nākamajā iesniedzamajā gada pārskatā, labojot posteņu atlikumus bilancē pārskata gada sākumā. Ja būtiskas kļūdas nav tikušas atklātas, skaitļiem iepriekšējā gada pārskata beigās un nākamā gada pārskata sākumā vajadzētu sakrist, bet atrastu būtisko kļūdu gadījumā jaunā gada pārskata sākumā tiks ierakstīti aktualizētie skaitļi. Nesakritība noteikti jāpamato gada pārskata pielikumā, turklāt nevis tikai īsi un formāli, bet izsmeļoši un vadoties pēc VID noteiktiem principiem.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka /pers. G/ kā /Nosaukums/ /amats/ kopā ar /amats/ /pers. J/ normatīvais regulējums atļāva ar 2019.gada VID iesniegto gada pārskatu labot iepriekšējos gada pārskatos pieļautās kļūdas. Savukārt, vai kļūdu labošana ir notikusi atbilstoši normatīvajam regulējumam, ietilpst Valsts ieņēmuma dienesta kompetencē.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka konstatētās pretrunas kopumā neietekmē jautājuma par naudas līdzekļu izcelsmes likumības izvērtēšanu, jo /Nosaukums/ grāmatvedības dokumentos (kases grāmatā, 2019.gada pārskatā) uzrādīto naudas uzkrājumu apjoms aptver kratīšanas laikā izņemto naudas līdzekļu kopsummu 29 980 *euro*.

[13.5] Apelācijas instances tiesa, izvērtējot par /Nosaukums/ iesniegtos dokumentus konstatē, ka uzņēmums ir veicis saimniecisko darbību, līdzekļu apgrozījums ik gadu (2015.-2019. ieskaitot) sastādījis ap 20 000 *euro*, ienākošās naudas summas apstiprinās ar noslēgtajiem līgumiem, izrakstītajiem rēķiniem, tātad ir pamatotas. Izņemtie naudas līdzekļi aptver grāmatvedības izziņā norādītos skaidras naudas uzkrājumus, kas pēc /pers. G/ teiktā tiek glabāti uzņēmuma kasē tā juridiskajā adresē, kas sakrīt ar /pers. G/ deklarēto dzīvesvietu. Grāmatvedības izziņā ik gadu norādītās skaidras naudas summas ar nelielām atkāpēm sakrīt ar iesniegtās kases grāmatas ierakstiem. /amats/ /pers. J/, sniedzot liecības un esot brīdināta par apzināti nepatiesu liecību sniegšanu, apstiprināja grāmatvedības izziņā un kases grāmatā norādītos /Nosaukums/ skaidras naudas uzkrājumus uzņēmuma kasē, kas tiek uzglabāti uzņēmuma juridiskajā adresē, par ko savukārt ir atbildīga /pers. G/. Savukārt /pers. G/ kā uzņēmuma /amats/konstanti no brīža, kad kriminālprocesā iestājās kā aizskartās mantas īpašniece ir norādījusi uz konkrēto naudas līdzekļu izcelsmi no /Nosaukums/ saimnieciskās darbības.

[13.6] Kriminālprocesa likuma 124.panta sestā daļa noteic, ka kriminālprocesā un procesā par noziedzīgi iegūtu mantu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi attiecībā uz mantas noziedzīgo izcelsmi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā ir pamats atzīt, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme.

[13.6.1] Apelācijas instances tiesa atzīst, ka aizskartās mantas īpašnieces /pers. G/ kā /Nosaukums/ /amats/ paskaidrojumi un iesniegtie rakstveida pierādījumi norāda uz to, ka /pers. G/ deklarētajā dzīvesvietā, vienlaicīgi arī /Nosaukums/juridiskajā adresē izņemtie naudas līdzekļi 16 940 *euro* un 13 040 *euro* ir /Nosaukums/ kases nauda, kuras izcelsme vērtējama kā likumīga. Līdz ar to kratīšanā izņemtajiem 16 940 *euro* atzīšanai par noziedzīgi iegūtiem un to konfiskācijai saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{11}panta otrās daļas 1.punktu nav tiesiska pamata, jo lietā ir noskaidrota to piederība juridiskai personai - /Nosaukums/ nevis /pers. F/.

[13.6.2] 2014.gada 19.maija Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 3.aprīļa Direktīvas 2014/42/ES par noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju Eiropas Savienībā 6.panta pirmā daļa paredz, ka dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, kas ļauj konfiscēt tādus noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai citu īpašumu, kura vērtība atbilst noziedzīgi iegūto līdzekļu vērtībai, kurus aizdomās turētā vai apsūdzētā persona ir tieši vai netieši nodevusi trešām personām vai kurus trešās personas ir ieguvušas no aizdomās turētās vai apsūdzētās personas, vismaz tad, ja minētās trešās personas zināja vai tām vajadzēja zināt, ka nodošanas vai iegādes mērķis bija izvairīties no konfiskācijas, pamatojoties uz konkrētiem faktiem un apstākļiem, tostarp to, ka nodošana vai iegūšana ir notikusi bez maksas vai apmaiņā pret summu, kas ir būtiski zemāka par tirgus vērtību.

Atbilstoši Krimināllikumam 70.^{11}panta trešajai daļai par noziedzīgi iegūtu mantu var atzīt arī mantu, kas atrodas citas tādas personas rīcībā, kura

uztur pastāvīgas ģimenes, saimnieciskas vai citādas mantiskas attiecības ar šā panta otrajā daļā minēto personu, ja šīs personas rīcībā esošās mantas vērtība nav samērīga ar tās likumīgiem ienākumiem un ja persona nepierāda, ka manta ir iegūta likumīgā ceļā.

Apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesai, ka /pers. G/ atbilda subjektam Krimināllikumam 70.[11]panta trešās daļas izpratnē, jo /pers. F/ un /pers. G/ dzīvoja vienā mājoklī, viņiem bija kopīgi izdevumi, veda kopīgu saimniecību, līdz ar ko atzīstams, ka /pers. F/ uzturēja saimnieciskas attiecības ar /pers. G/.

Vienlaicīgi apelācijas instances tiesa pievienojas aizstāvja norādītajam, ka pirmās instances tiesai nebija pamats atzīt par pierādītu apstākli, ka daļu nelikumīgi iegūtās naudas /pers. F/ nodevis /pers. G/ rīcībā un viņa to glabāja skapja labajā pusē savās mantās un izmantoja ikdienas tēriņiem, sava dzīvesveida prasību nodrošināšanai. Šādi pierādījumi lietā nav iegūti, kā arī nav pamats uzskatīt, ka kratīšanā izņemtie 13 040 *euro* iegūti noziedzīgā kārtā, jo ar šo spriedumu konstatēts, ka pierādījumi apstiprina šo līdzekļu piederību /Nosaukums/ Līdz ar to 13 040 *euro* atzīšanai par noziedzīgi iegūtiem un to konfiskācijai saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta trešo daļu nav tiesiska pamata, jo lietā ir noskaidrota to piederība /Nosaukums/ un minētais ir par pamatu 13 040 *euro* atgriešanai juridiskās personas rīcībā.

[14] No lietas materiāliem redzams, ka ar /amats/ 2020.gada 2.jūlija lēmumu, kuru apstiprinājis izmeklēšanas tiesnesis, uzlikts arests /pers. F/ faktiskā dzīvesvietā /adrese/, izņemtajiem naudas līdzekļiem 18 555 *euro* un 13 040 *euro*, ieskaitot tos Valsts policijas deponēto līdzekļu kontā (*4.sējuma lietas 70., 73.-75., 89.-90., 92.-94.lapa*).

Ievērojot, ka attiecībā uz kratīšanā izņemtajiem un arestētajiem naudas līdzekļiem 18 555 *euro*, un 13 040 *euro* apgabaltiesa nekonstatēja tiesisko pamatu to konfiscēšanai un tie ir atgriežami to likumīgajiem īpašniekiem, tad piemērotais arests ir atceļams.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, tiesa

nosprieda

atcelt Kurzemes rajona tiesas 2021.gada 22.septembra spriedumu daļā par naudas līdzekļu 18 555 *euro*, kuriem uzlikts arests un kuri nodoti glabāšanā, ieskaitot tos Valsts policijas deponēto līdzekļu kontā, saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta otrās daļas 1.punktu atzīšanu par noziedzīgi iegūtu mantu, konfiscēšanu un ieskaitīšanu valsts budžetā; par naudas līdzekļu 13 040 *euro*, kuriem uzlikts arests un kuri nodoti glabāšanā, ieskaitot tos Valsts policijas deponēto līdzekļu kontā, saskaņā ar Krimināllikuma 70.[11]panta trešo daļu atzīšanu par noziedzīgi iegūtu mantu, konfiscēšanu un ieskaitīšanu valsts budžetā.

Atcelt ar /amats/2020.gada 2.jūlija lēmumu, kuru apstiprinājis izmeklēšanas tiesnesis, uzlikto arestu /pers. F/ faktiskā dzīvesvietā /adrese/, izņemtajiem naudas līdzekļiem 18 555 *euro*, no kuriem 16 940 *euro* atgriezt /Nosaukums/, reģistrācijas nr./reģistrācijas numurs/, un 1615 *euro* atgriezt /pers. F/.

Atcelt ar /amats/ 2020.gada 2.jūlija lēmumu, kuru apstiprinājis izmeklēšanas tiesnesis, uzlikto arestu /pers. F/ faktiskā dzīvesvietā /adrese/, izņemtajiem naudas līdzekļiem 13 040 *euro* un atgriezt tos /Nosaukums/ reģistrācijas nr./reģistrācijas numurs/.

Pārējā daļā spriedums atstājams negrozīts.

Nolēmumu var pārsūdzēt un protestēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns tiesas nolēmums pieejams 2022.gada 11.martā.

Tiesnese A.Daidere

Tiesnese V.Vaiteika

Tiesnesis K.Līcis